

Ramsey Nasr wint theaterprijs Louis d'Or

Ramsey Nasr krijgt de prijs voor zijn vertolking in *Een klein leven*. © JAN VERSWEYVELD

Ramsey Nasr heeft voor zijn pijnlijk intense rol van Jude St. Francis in *Een klein leven* de Louis d'Or gekregen, de belangrijkste Nederlandse toneelprijs. Ook de Belgische actrice Naomi Velissariou viel in de prijzen bij de uitreiking.

De Vlaamse regisseur Ivo van Hove was de eerste die *Een klein leven*, de bestseller van de Amerikaanse schrijfster Hanya Yanagihara, wereldwijd op toneel mocht brengen. Hij transformeerde een hyperrealistisch eigentijds lijdensverhaal tot een grootse allegorie van Bijbelse proporties.

Een theatrale oefening in lijden, met Jude St. Francis als noodlottige gids en voorganger. Voor het spelen van die rol krijgt Ramsey Nasr de Louis d'Or, de belangrijkste Nederlandse toneelprijs. Het is de tweede keer in vier jaar tijd dat die eer hem te beurt valt. Vorig jaar ging de onderscheiding naar de Vlaamse acteur Bruno Vanden

Broecke voor de monoloog *Para*. “Nasr toont een palet van liefde, hoop, verlangen, angst, wanhoop en overgave”, schrijft de jury van de Louis d'Or. “Hij manoeuvreert zijn personage Jude op schitterende wijze langs de randen van de afgrond.”

Wat Nasr in de voorstelling toont, in de zware rol van de gefolterde Jude, is niet minder dan olympisch acteren. In ruim vier uur tijd verbeeldt hij met niet-aflatende intensiteit de slopende decennia van Judes leven, dat gevormd is door trauma. Van het hunkerende kind dat hij ooit was, verpest door de perverse affectie van pedofielen, tot de verminkte invalide die hij later wordt. En terug, want in Van Hoves interpretatie van de roman lopen de tijden door elkaar: het verleden werkt door in het heden, voor Jude zijn die twee één.

Onlangs vriendschappen, verliefdheid en maatschappelijk succes zal hij nooit herstellen

van de wonden die hem in zijn jeugd zijn toegebracht. De schade is te groot, de zelfhaat te hardnekkig.

Nasr geeft als Jude hartverscheurend vorm aan dat zielsverdriet. Verbluffend lenig verandert hij van broze oudere man in een gekweld kind, en andersom. Nasr toont ons een staalkaart van lijden, van stil en onderdrukt tot woest en wanhopig, tierend en krijsend.

Te midden van alle gruwel weet hij bovendien sprankjes hoop te creëren, als een dun streepje zonlicht door een wolkendek. Allengs wordt Jude in de voorstelling zelfs een allegorische figuur. Nasr slaagt erin zijn lijden glorieus te transformeren: zijn liefdevolle toewijding verleent Jude een welhaast mystieke grandeur. Regisseur en hoofdrolspeler helpen elkaar in *Een klein leven* naar grote hoogten. De mannelijke muze van Van Hove is opgestaan.

‘Nasr toont een palet van liefde, hoop, verlangen, angst, wanhoop en overgave’

UIT HET JURYPAPPORT

De Theo d'Or voor beste vrouwelijke hoofdrol ging naar Hannah Hoekstra voor haar rol in *Pe-ople, Places & Things* van Toneelgroep Oostpool. Ook de Vlaamse Kristien De Proost was ervoor genomineerd voor haar rol in *All Inclusive* van de Duitse theatermaker Julian Hetzel.

De theaternmaker Naomi Velissariou ontving de regieprijs voor haar ontregelende theaterconcert *Permanent Destruction - The SK Concert*. De 35-jarige Belgische actrice en theatermaakster was met de voorstelling ook geselecteerd voor het pas afgelopen TheaterFestival.

In *Permanent Destruction - The SK Concert* hercontextualiseren Velissariou en producent Joost Maaskant het vaak donkere gedachtegoed van de Engelse theaterauteur Sarah Kane naar een liveconcert met alles erop en eraan: staand publiek, bar, spots, visuals en bijzonder dansbare muziek. De manier waarop ze dat doen, doet naar adem happen. Een recensent van *de Volkskrant* schreef vorig jaar: “Een intens, schizofreen theaterconcert dat hoofd en lijf uiteenscheurt.”

The SK Concert was het eerste deel van een trilogie. Velissariou ging met deel twee, *The HM Concert*, al voor de zomer in première in Nederland. Die voorstelling, waarvoor ze zich liet inspireren door de teksten van de Duitse toneelschrijver en DDR-grootheid Heiner Müller (1929-1995), beleefte in december haar Vlaamse première in de KVS. (HW, JDB)